

שאלון בחינה בקורס: חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2 (89-218)

סמסטר ב; מועד א. תשע"ב

שם המרצה: ד"ר שחר נבו.

משך הבחינה $2\frac{3}{4}$ שעות.

ללא חומר עזר, דף נוסחאות מצורף

ענה על 5 מתוך 6 השאלות הבאות. נמק תשובותיך.

1. א. בדוק התכנסות והתכנסות בהחלט של הטור $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n \ln n}$. (10)

ב. $\int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \frac{\arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx$. (10)

2. א. האם המשוואה $e^{xy} + (x-1)^2 + y = 1$ מגדירה את y כפונקציה של x בסביבת $(1,0)$?
אם כן מצא את $h'(1)$. (10)

ב. מצא f''_{xy} באשר $f(x, y) = e^{xy} \sin x - \cos xy$. (10)

3. א. עבור אילו ערכי x מתכנס הטור $\sum_{n=1}^{\infty} ne^{nx}$. מצא סכום הטור עבור ערכי x הנ"ל. (11)

ב. השטח שבין גרף הפונקציה $f(x) = \frac{e^x}{x}$, $1 \leq x \leq 2$ לבין ציר x מסתובב סביב ציר y . מצא נפח

גוף הסיבוב שנוצר. (9)

4. א. חשב $\int x^3 \ln x dx$. (10)

ב. הצג $f(x) = \cos^2 x$ כטור חזקות אינסופי לכל x . (10)

5. מצא את כל הפתרונות של המד"ר $y' + 2xy = x$ ומצא פתרון המקיים $y(1) = 2$.

6. א. מצא את כל הפתרונות הממשיים של המערכת (12) .
$$\begin{cases} y_1' = -y_2 \\ y_2' = 9y_1 \end{cases}$$

ב. חשב את e^A עבור $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$. (8)

בהצלחה!

פתרון המבחן

שאלה 1

$$\int_{-\pi/6}^{\pi/6} t dt = \left[\frac{t^2}{2} \right] = 0 \text{ נקבל } dt = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \text{ נציב } t = \arcsin x \int_{-1/2}^{1/2} \frac{\arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx \text{ ב.}$$

שאלה 2

ב. מצא f''_{xy} באשר $f(x, y) = e^{xy} \sin x - \cos xy$.

$$f'_x = ye^{xy} \sin x + e^{xy} \cos x + y \sin xy$$

$$f''_{xy} = e^{xy} \sin x + xye^{xy} \sin x + xe^{xy} \cos x + \sin xy + xy \sin xy$$

שאלה 3

א. נשתמש במבחן השורש. $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{ne^{nx}} = e^x$ ולכן הטור מתכנס כאשר $e^x < 1$ ז"א $x < 0$.

עבור $x = 0$ נקבל את הטור $\sum_{n=1}^{\infty} n$ שהוא טור מתבדר ולכן הטור מתכנס אם ורק אם $x < 0$.

נסמן $a_n = e^{nx}$ היא סדרה הנסית שהאיבר הראשון שלה הוא e^x ומנת הסדרה e^x .

לכן מספיק לחשב את $f(x)$ ולגזור.

$$f'(x) = \frac{e^x}{(1-e^x)^2} \Leftrightarrow f'(x) = \frac{e^x \cdot (1-e^x) + e^{2x}}{(1-e^x)^2} \Leftrightarrow f(x) = \frac{e^x}{1-e^x} \text{ נקבל שהסכום הוא}$$

ב. השטח שבין גרף הפונקציה $f(x) = \frac{e^x}{x}$, לבין ציר x מסתובב סביב ציר y . מצא נפח

גוף הסיבוב שנוצר.

$$2\pi \int_1^2 x \cdot \frac{e^x}{x} dx = 2\pi \int_1^2 e^x dx = 2\pi e^2 - 2\pi e \text{ הנפח המתקבל הוא}$$

שאלה 4

א. חשב $\int x^3 \ln x dx$.

נפתור בעזרת אינטגרציה בחלקים:

$$u = \ln x \quad v = \frac{x^4}{4}$$

$$u' = \frac{1}{x} \quad v' = x^3$$

$$\int x^3 \ln x dx = \frac{x^4 \ln x}{4} - \int \frac{x^4}{4} \cdot \frac{1}{x} dx = \frac{x^4 \ln x}{4} - \int \frac{x^3}{4} dx = \frac{x^4 \ln x}{4} - \frac{x^4}{16}$$

ב. הצג $f(x) = \cos^2 x$ כטור חזקות אינסופי לכל x .

$$\cos^2 x = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos(2x) \text{ נשים לב ש}$$

$$\cos 2x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n (2x)^{2n}}{(2n)!} \text{ וכן } \cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!} \text{ הוא טור טיילור של } \cos x \text{ סה"כ נקבל ש}$$

$$\cos^2 x = \frac{1}{2} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^{2n-1} x^{2n}}{(2n)!}$$

שאלה 5

מצא את כל הפתרונות של המד"ר $y' + 2xy = x$ ומצא פתרון המקיים $y(1) = 2$.
 נפתור תחילה את המשוואה ההומוגנית $y' + 2xy = 0$ ונקבל $y = ce^{-x^2} \Leftrightarrow y = ce^{-\int 2x dx}$.
 הפתרון הפרטי של הלא הומוגני הוא $y = \frac{1}{2}$ ולכן הפתרון הכללי הוא $y = ce^{-x^2} + \frac{1}{2}$.
 נתון ש $y(1) = 2$ ולכן $2 = ce^{-1} + \frac{1}{2} \Leftrightarrow c = \frac{3e}{2}$ והפתרון הוא $y = \frac{3e^{1-x^2}}{2} + \frac{1}{2}$.

שאלה 6

א. מצא את כל הפתרונות הממשיים של המערכת $\begin{cases} y_1' = -y_2 \\ y_2' = 9y_1 \end{cases}$.

$$\lambda = \pm 3i \Leftrightarrow \begin{vmatrix} \lambda & 1 \\ -9 & \lambda \end{vmatrix} = 0$$

עבור $\lambda = 3i$ נקבל את הוקטור העצמי $\begin{pmatrix} 1 \\ -3i \end{pmatrix}$.

ואז הפתרון הוא מהצורה

$$\begin{aligned} y_1 &= \cos 3x + i \sin 3x & \Rightarrow & y_1 = c_1 \cos 3x + c_2 \sin 3x \\ y_2 &= -3i \cos 3x + 3 \sin 3x & & y_2 = 3c_1 \sin 3x - 3c_2 \cos 3x \end{aligned}$$

ב. חשב את e^A עבור $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$.

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$e^{\begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, e^{\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}} = \begin{pmatrix} e^2 & 0 \\ 0 & e^2 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \text{ מתחלפות ז"א } \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ולכן

$$e^A = e^{\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}} = e^{\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}} \cdot e^{\begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}} = \begin{pmatrix} e^2 & 0 \\ 0 & e^2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} e^2 & 2e^2 \\ 0 & e^2 \end{pmatrix}$$